

Pedagogická fakulta KU

Bakalársky študijný program

Učiteľstvo talianskeho jazyka a literatúry v kombinácii

Všeobecná charakteristika

Absolventi študijného odboru ovládajú jednotlivé roviny jazykového systému talianskeho jazyka (fonetickej a fonologickej, morfosyntaktickej a lexikálnej, funkčné štýly jazyka v konfrontácii so slovenským jazykom. Ovládajú základy literárnovedných a literárnohistorických disciplín (teóriu literatúry, vybrané kapitoly príslušnej neslovanskej literatúry). Osvojili si základné postupy, analýzy a interpretácie prozaického, dramatického a básnického umeleckého textu. Oboznámili sa so základnými metodologickými postupmi vybraných lingvistických a literárnovedných škôl a smerov. Získali vedomosti z talianskych dejín, kultúry a reálií. Osvedčili praktické ovládanie príslušného neslovanského jazyka slovom aj písmom. Získali schopnosť samostatnej tvorivej aplikácie získaných poznatkov teoretickej i praktickej roviny. Taliansky jazyk je jazykom dynamickým, vyznačujúcim sa špecifickou osobitosťou, výrazovým bohatstvom a jazykovou kultúrnosťou. Patrí do študijného odboru 2.1.29 Neslovanské jazyky a literatúra, spracovaných Ministerstvom školstva SR, ako oblasť poznania v § 50 ods. 1 Zákona č. 131/2002 Z.z. Absolvent tohto študijného programu nadobudne podľa § 51 ods. 1 Zákona 131/2002 Z. z. profesionálnu spôsobilosť vykonávať svoje povolanie s možnosťou pokračovať v nadväzujúcom vysokoškolskom štúdiu. Prirodzená potreba profesionálneho ovládania talianskeho jazyka, literatúry a kultúry vychádza zo spoločenských potrieb v zhode s modernými európskymi a civilizačnými trendmi. Študijný program „Učiteľstvo talianskeho jazyka a literatúry“ zahŕňa komplex jazykových, literárnych a širšie kultúrne zameraných kurzov/predmetov vo vzťahu k Taliansku; tieto predmety sprostredkujú nielen jazykové vedomosti, ale širší obraz o talianskej kultúre a talianskej identite v európskom kultúrnom kontexte. Vďaka svojej geografickej polohe, dávnyim stykom s gréckou kultúrou a historickému dedičstvu starovekého Ríma, taliansku identitu utváralo a formovalo mnoho civilizačných vplyvov. Preto je potrebné začleniť do štúdia aj náboženské a sakrálne dejiny, umenie a literatúru, dejiny talianskej diplomacie a dejiny Vatikánskeho štátu. Z tohto základu sa študentom poskytuje ucelený pohľad na konkrétne jazykové disciplíny (fonetika taliančiny, normatívna gramatika, historická gramatika, talianska syntax a štylistika) a na vývoj talianskej literatúry (od jej počiatkov po 20. storočie). Značná pozornosť je venovaná prehlbovaniu praktických jazykových schopností v rámci jazykových a konverzačných kurzov, kde nadobúdajú študenti lexikologické schopnosti, ako aj schopnosti prekladateľské a schopnosť nachádzať kultivované pojmové ekvivalenty v slovenskom jazyku. Okrem základných poznatkov z lingvistiky študenti musia zvládnuť aj dejiny literatúry, kulturológie, dejín Talianska a geografie, a aj praktické talianske reálie. Literárne prednášky sú orientované na problematiku jednak staršej talianskej literatúry (stredovek, renesancia, barok), ako aj na novodobú literatúru 19. a 20. storočia). V rámci úvodu do talianskej kultúry získavajú študenti rozhľad v talianskom výtvarnom umení, kinematografii, hudbe, súčasnom

štýle života, talianskom dizajne, v spoločenských tradíciách a histórii, pričom sa pozornosť venuje prednostne fenoménom, ktoré predstavujú prínos talianskej kultúry do európskeho a svetového kultúrneho kontextu. Cieľom je, aby absolventi mali širšie kultúrne povedomie, a aby vedeli komunikovať nielen jazykovo, ale aj interkultúrne. Keďže talianska kultúra je fundamentálnou súčasťou európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, postavenie talianskeho jazyka chápeme, najmä v humanistickej sfére, ako rovnocenné s ostatnými svetovými jazykmi.

Teoretické poznatky

Študenti tejto formy vysokoškolského štúdia si musia najprv v teoretickej rovine dôkladne osvojiť základný pojmový a kategoriálny aparát lingvistických disciplín, zaoberajúcich sa jednotlivými rovinami jazykového systému talianskeho jazyka, ako aj literárnoteoretických aj literárnohistorických disciplín a metodológiu tohto vedného odboru, ďalej musia zvládnuť jednotlivé poznatky z dejín literatúry a kulturológie. Absolvent teda disponuje podstatnými informáciami z oblasti talianskeho jazyka a literatúry, získa všeobecné informácie z talianskej kultúry a osvojí si terminológiu v talianskom jazyku, oboznámi sa so všeobecnými faktami vzniku a vývinu talianskeho jazyka. Vie svoje poznatky uplatniť pri práci s jazykovým materiálom v ústnej i písomnej podobe, vie použiť primeranú teóriu a vhodnú metódu na spracovanie vybranej témy. Naučí sa aplikovať tieto poznatky z talianskeho jazyka, literatúry, dejín a kultúry v pedagogickej praxi, ale aj v bežných komunikačných situáciách, dokáže čítať literárne texty a novinové texty, rozoznávať jazykové štýly: knižný, hovorový, liturgický. Nadobudnuté rečové kompetencie, produktívne, ale aj receptívne komunikačné zručnosti sú jednou z hlavných podmienok nevyhnutných pre možnosť štúdia v druhej, magisterskej etape vysokoškolského vzdelávania.

Praktické zručnosti

Absolvent bakalárskej formy štúdia talianskeho jazyka a literatúry má schopnosť ústne i písomne komunikovať v študovanom jazyku, analyzovať a interpretovať prozaický, dramatický a umelecký text, uplatniť základné metodologické postupy rôznych lingvistických a literárnovedných škôl a smerov, použiť získané poznatky z rôznych oblastí života talianskej jazykovej oblasti. Orientuje sa v talianskych dejinách kultúry, literatúry, v histórii Talianska a ovláda príslušnú terminológiu. Tieto poznatky vie odborne využiť na profesionálne účely, predovšetkým vo sfére vzdelávania.

Doplňujúce poznatky a zručnosti

V súlade s tendenciou permanentného celoživotného vzdelávania, sa bude študent tohto študijného programu aktívne oboznamovať s najnovšími výsledkami vedeckého výskumu doma i v zahraničí. V procese rozširovania vedomostného obzoru využije najmodernejšie dostupné technické prostriedky, bude schopný získavať potrebné informácie prostredníctvom internetu, bude vedieť prehľadne pracovať s odbornou literatúrou a časopismi publikovanými doma i v zahraničí. Absolvent je schopný samostatne ďalej rozvíjať

vlastnú jazykovú kultúru v slovenskom aj v talianskom jazyku, a osvojovať si nové odborné poznatky na interdisciplinárnej báze s cieľom využívať ich najmä v pedagogickej praxi v rámci svojej odbornej špecializácie.

Profil absolventa

Absolvent má predpoklady k praktickému využitiu svojho jazykového vzdelania v bakalárskom programe Učiteľstvo talianskeho jazyka a literatúry predovšetkým ako jazykový odborník vo sfére vzdelávania, najmä ako pedagogický asistent učiteľa na strednej škole, ale aj ako prekladateľ, kultúrny intermediátor (sprostredkovateľ) pre podnikateľskú sféru, redaktor a korektor vo vydavateľstvách, reklamných štúdiách a prekladateľských agentúrach, pracovník v diplomatických službách so zameraním na kultúrnu sféru, kultúrny intermediátor v medzinárodných inštitúciách, štátnej správe, podnikateľskej sfére.